

fol. Natalia Michalak

CZESKI KAČIK, CZYLI JĘZYK CZESKI DLA KAŻDEGO!

Zmrzlina, záchod, květen... Jesteście ciekawi, co znaczą te słowa? Macie jakieś skojarzenia, propozycje? Przeczytajcie do końca, a wszystkiego się dowiedzie!

Język czeski – stereotypowo „śmieszny” dla Polaków, w rzeczywistości jest niezwykle fascynującym językiem, przy tym wcale nie takim łatwym, jak wielu może się wydawać. Opowiem Wam, co mnie, jako początkującą uczącą się czeskiego, ciekawi, bawi i fascynuje podczas nauki oraz jak to się w ogóle stało, że postanowiłam uczyć się tak „dziwnego” języka.

Jak to wszystko się zaczęło...

Jestem studentką pierwszego roku na kierunku język czeski w sektorze usług na Uniwersytecie Opolskim. Swoją małą przygodę z językiem czeskim rozpoczęłam już ponad rok temu, kiedy zapisałam się na kurs ogólnouczelniany „Język i kultura czeska” prowadzony przez Panią Profesor Aleksandrę Pająk. Tam narodziła się ciekawość i pierwsza fascynacja. Poprzez oglądanie filmów, słuchanie piosenek, krótkie lekcje języka czy łamańce językowe powoli wkroczyłam w nowy świat, który bardzo mnie zaciekawił. Czeska kultura i język, pomimo bliskości geograficznej, są dla mnie, wbrew pozorom, dość egzotyczne i oryginalne. Coś czułam, że na samym kursie się nie skończy.

Od zaciekawienia do studiowania

Dziś jestem już studentką języka czeskiego, który dobrałam sobie jako drugi kierunek. Studiuję z przyjemnością! Nie tylko chętnie uczęszczam na zajęcia językowe, ale również te z literatury, a jako kolejny kurs ogólnouczelniany wybrałam „Czeski film”. Przy okazji, najserdeczniej polecam Wam oba wymienione kursy!

Długie samogłoski nie tylko „dłużej” się pisze, ale przede wszystkim wymawia. Bardzo często wpływają na znaczenie danego słowa, dlatego podczas nauki należy przywiązać sporą uwagę do długości, których może być nawet kilka w jednym wyrazie. Sami pomyślcie, ile przy tym nauki, ale za to jakiej satysfakcjonującej!

A oto przykłady:
byť – mieszkanie
byť – być
nádraží – dworzec

2. KOLEJNE „ŚMIESZNE” LITERKI

H, ř, č, ě, ž... Zapewne nie dziwi Was umieszczenie w tej kolumnie literkę z haczykami, ale... Zaraz, co trudnego jest w wymowie „h”? Otóż czeskie „h” jest zupełnie inne od polskiego – wymawia się je dźwięcznie, to znaczy, że przy produkcji tej głoski struny głosowe wibrują. Opanowanie poprawnej wymowy „h” było dla nas, studentów pierwszego roku bohemistyki, prawdziwą zmoreą, ale radość z postępu, jaki poczyniliśmy na zajęciach z fonetyki, była wręcz ogromna!

Przykłady:
šlehačka – bita śmietana
Řekyně – Greczynka
šťastná – szczęśliwa

3. RADOŚĆ Z NAUKI I „ZABAWNE” SŁOWA

Czeski od dziesięcioleci bawi Polaków ze względu na swoje, wydawać by się mogło, „infantylnie” brzmienie wielu słów, które nie tylko miękko się wymawia, ale również brzmią one jak zdrobnienia. Ja biorę te cechy języka czeskiego za dobrą monetę, a podczas nauki świetnie się bawię. Poznawanie nowego, intrygującego słownictwa, eksploracja gramatycznych zasad, czasem budzących we mnie skrajne zdziwienie z powodu zakorzenienia się w mnie rodzimego języka, to dla mnie prawdziwa gratka!

Przykłady:
divadlo – teatr
džus – sok
brambory – ziemniaki
trčko – koszulka

4. FAŁSZYWI PRZYJACIELE TŁUMACZA

Jest ich naprawdę dużo. Te, które wymieniam na samym początku, to zaledwie kropla w morzu. Dla osób, które jeszcze nie zetknęły się z tym terminem: fałszywi przyjaciele tłumacza to słowa, które mimo tego, że brzmią podobnie do tych w naszym języku, w rzeczywistości znaczą coś zupełnie innego. Prawdziwa ucztą dla miłośników języków obcych.

A oto przykłady:
čerstvý – świeży
sklep – piwnica
jahoda – truskawka

5. ORYGINALNOŚĆ

Na odpowiedź na pytanie, co studiuję, ludzie zazwyczaj reagują zaintrygowaniem i na samym pytaniu o kierunek zazwyczaj się nie kończy. W końcu to nietuzinkowy wybór. Lubię wyróżniać się z tłumu, więc być może wybór języka niszowego był podświadomy, spowodowany chęcią pokazania sobie i innym, że robię coś oryginalnego. Nie

zmienia to faktu, że z językiem czeskim jestem zaprzyjaźniona (chętnie opowiem o koncepcji „przrzyjaźni” z językiem w innym tekście), w przeszłości próbowałam już uczyć się innych „oryginalnych” języków, ale przystało z czeskim jak na razie trwać najdłużej.

6. NIEZWYKŁE MOŻLIWOŚCI

Język czeski to dla mnie otwarcie drzwi do nowego, nieodkrytego świata. Czytam literaturę i oglądam filmy, o których wcześniej nie słyszałam (i być może nigdy bym ich nie poznała, gdyby nie rozpoczęcie nowej przygody), zaczynam interesować się zupełnie odrębną mentalnością i kulturą, planuję wyjazdy. Mówiąc krótko, cały czas się rozwijam i dowiaduję się nowych rzeczy! Nauka każdego języka obcego to wkrócenie do innego barwnego świata i poznawanie jego zakamarków.

Jak to jest z językiem czeskim na UO?

Moja pasja do języka czeskiego narodziła się (i cały czas się rozwija) na Uniwersytecie Opolskim. Z całego serca polecam Wam studiowanie języka czeskiego na UO, przede wszystkim ze względu na rodzinną atmosferę panującą na Wydziale. Prowadzący są zawsze chętni do pomocy i dosłownie zarzają pozytywną energią i pasją. Studiowanie to dla mnie przyjemność: kolejnymi zaleceniami są unikatowe możliwości wyjazdów (nie tylko z Erasmus), ciekawe i praktyczne przedmioty (np. fonetyka, ortografia, komunikacja społeczna) oraz kompetentna i sympatyczna kadra dydaktyczna. Polecam i zapraszam do wspólnego studiowania!

Mogłabym się jeszcze długo rozpisywać nad tym, dlaczego czeski jest po prostu fajny. Przekonajcie się sami, bardzo gorąco Was do tego zachęcam. Już wkrótce napiszę dla Was ponownie – poopowiadam między innymi o czeskich filmach i książkach. Na koniec obiecane tłumaczenia słów:

Zmrzlina – lody
Záchod – ubikacja
Květen – maj

Do zobaczenia w kolejnej odsłonie “Czeskiego kačika”!

TEKST: NATALIA MICHALAK